

Deloitte.

Boardletter 2022
Gemeente West Betuwe
16 juni 2023

Aan de auditcommissie
van de gemeente West Betuwe
Postbus 112
4190 CC GELDERMALSEN

Onderwerp
Boardletter 2022

Behandeld door
H.E. de Winter

Datum
16 juni 2023

Ons kenmerk
2306A6E769/ATG

Geachte leden van de raad,

Wij hebben conform de opdracht van de gemeenteraad, als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2022, de interim-controle voor de gemeente West Betuwe uitgevoerd. Deze controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne-beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. In onze managementletter zijn onze bevindingen en aanbevelingen ter zake opgenomen. Tevens heeft deze controle als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2022 te signaleren en onder uw aandacht te brengen.

Volledigheidshalve merken wij op dat onze analyse en evaluatie is uitgevoerd in het kader van de door u verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken en het getrouwe beeld van de jaarrekening en voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

De risico-inschattingen hebben niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing, de opzet, het bestaan, de effectiviteit

en de efficiency van de interne beheersing als geheel van uw organisatie, maar betreffen slechts die delen die ten grondslag liggen aan de financiële mutaties in uw organisatie.

Wij merken op dat deze brief is opgesteld ten behoeve van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe, en niet zonder onze toestemming aan derden mag worden verstrekt. De bevindingen en aanbevelingen dienen te worden gelezen als constructieve aanwijzingen voor het college, als onderdeel van het continue proces van het veranderen en verbeteren van de beheersing van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de jaarrekening.

Wij danken de medewerkers van de gemeente en Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe voor de prettige en constructieve samenwerking in de afgelopen periode.

Graag willen wij deze rapportage en de daarin opgenomen bevindingen en aanbevelingen nader met u bespreken.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

drs. R.M.J. van Vugt RA

Inhoud

01 Managementsamenvatting

Managementsamenvatting

5

02 Bijlagen

Bijlage A – Reikwijdte van onze werkzaamheden

9

01 Management- samenvatting

Interne beheersing en aandachtspunten jaarrekening 2022

1.1 Inleiding

In toenemende mate komt uw gemeente voor uitdagingen te staan die elkaar in rap tempo opvolgen. Hierbij kunt u onder andere denken aan de opvangproblematiek, een woningbouwopgave, de energietransitie en de krapte op de arbeidsmarkt. Dit alles in een tijd waarin kosten flink toenemen en steeds meer inwoners moeite hebben met het betalen van de rekeningen.

Deze uitdagingen vragen veel van het college en de ambtelijke organisatie en maken ook dat prioritering van ambities in toenemende mate van belang is. Een sterke interne beheersing is daarbij van cruciaal belang.

1.2 Interne beheersing boekjaar 2022

Als onderdeel van onze interim-controle 2022 hebben wij de financiële processen van uw gemeente in kaart gebracht. Over de kwaliteit van deze processen hebben wij aan het college afzonderlijk gerapporteerd via de managementletter.

Belangrijk om op te merken is dat u een groot deel van uw (financiële) processen volledig of gedeeltelijk hebt uitbesteed aan Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe (hierna: BWB). Als accountant van de gemeente West Betuwe dienen wij inzicht te verwerven in de interne-beheersingsomgeving en in de bijbehorende interne-beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening. Dit houdt in dat wij ook inzicht dienen te verwerven in de interne-beheersingsmaatregelen bij BWB. Wij hebben de opzet en het bestaan van de relevante processen bij BWB op dezelfde manier in kaart gebracht als bij de gemeente West Betuwe zelf. Sommige bevindingen in onze managementletter hebben dan ook betrekking op processen bij BWB.

In het bijzonder hebben wij aandacht besteed aan de administratieve processen, die van belang zijn bij het opstellen van de jaarrekening. Deze processen waren vorig jaar niet op orde, wat zorgde voor een moeizaam en inefficiënt jaarrekeningproces.

Wij stellen vast dat de inspanningen van BWB en de gemeente het tweede halfjaar van 2022 tot heden vooral gericht waren op het op orde brengen van de financiële administratie. Wij zien dat er flinke stappen zijn gezet in het verbeteren van de boekhouding. Zo is het beheer van de tussenrekeningen beter op orde en is het proces rondom de mutaties van crediteurenstamgegevens versterkt. Mede als gevolg van de ervaringen bij de controle over het boekjaar 2021 lag de prioriteit bij het op orde brengen van de financiële administratie. De volgende stap is het op orde brengen van de financiële processen en het meer zichtbaar maken van de interne controle in het proces.

De bevindingen in onze managementletter zien met name toe op het op orde brengen van de interne beheersing binnen processen en het meer zichtbaar maken van de interne controles in de lijnorganisatie. Een belangrijk aandachtspunt bij de gemeente is het naleven van richtlijnen en gedragsregels. Processen zijn vaak in opzet wel toereikend, maar worden vervolgens niet conform opzet uitgevoerd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij het vastleggen van de prestatielevering en bij het documenteren van inkoop- en aanbestedingsprocedures.

Wij hebben ons tijdens de interim-controle gericht op de processen in de tabel op pagina 7. Wij hebben diverse bevindingen, waarbij de zwaarte van de bevinding per proces verschil.

Interne beheersing en aandachtspunten jaarrekening 2022

1.3. Op weg naar de rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording wordt ingevoerd vanaf verslagjaar 2023. Met ingang van 2023 zal niet langer de accountant een oordeel geven over het al dan niet rechtmatig handelen door het college, maar zal het college hierover zelf verantwoording afleggen in de jaarrekening. Wij hebben tijdens de interim-controle beoordeeld of de organisatie hier voldoende op is voorbereid. Op dit moment is de gemeente nog onvoldoende voorbereid en moeten nog de nodige stappen ondernomen worden.

1.4 Verantwoording SiSa-regelingen

De afgelopen jaren zijn gemeenten geconfronteerd met een forse toename van het aantal specifieke uitkeringen dat verantwoord dient te worden via de Single Information Single Audit (SiSa) systematiek. Aan SiSa-regelingen liggen specifieke verantwoordingsvereisten en uiteenlopende wet- en regelgeving ten grondslag. Het opstellen van de SiSa bijlage en voorbereiden van het samensteldossier ten behoeve van de accountantscontrole zijn daardoor over het algemeen een intensieve opgave voor de ambtelijke organisatie.

Wij hebben met onze contactpersonen voor de jaarrekeningcontrole binnen uw gemeente concrete afspraken gemaakt over de controle van de SiSa-bijlage, waarbij ook gezamenlijk samenstelformats zijn/worden opgesteld om een efficiënt verloop van de controle te bespoedigen. Desondanks vragen wij uw aandacht voor het tijdig signaleren van de te verantwoorden regelingen en de status van de onderhevige specifieke uitkeringen binnen uw gemeente. Bij onduidelijkheden ten aanzien van de SiSa-verantwoording zijn wij u graag van dienst.

1.5 Inflatie, energietoeslag en opvang vluchtelingen

In het voorjaar van 2022 werd de wereld verrast door de tussen Rusland en Oekraïne. De oorlog in Oekraïne heeft veel gevolgen, waaronder de (uitzonderlijk) hoge inflatie, stijgende energieprijzen en de toestroom van Oekraïense vluchtelingen. De rijksoverheid heeft verschillende steunmaatregelen in het leven geroepen, waarvoor gemeenten (deels) verantwoordelijk zijn. Dit betreffen taken met financiële impact op de jaarrekening 2022.

Uw gemeente is verantwoordelijk voor de uitkering van de energietoeslag. Hiervoor is gedurende 2022 een nieuw proces ingericht binnen het sociaal domein van uw gemeente. Gemeenten zijn daarnaast ook (deels) verantwoordelijk voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de uitkering van leefgeld. Deze aanvullende taken zetten extra druk op de ambtelijke organisatie, zowel qua werkdruk als op het gebied van financiële middelen. Wij hebben in het kader van onze interim-controle de, voor de jaarrekening relevante, processen beoordeeld. Wij vragen (blijvend) uw aandacht voor de tijdige signalering van (zowel financiële als procesmatige) gevolgen van deze aanvullende taken.

Management-
samenvatting

Bijlagen

Interne beheersing en aandachtspunten jaarrekening 2022

1.5 Status per proces

#	Proces	Status
1	Administratie en verslaglegging	
2	Inkoop en aanbesteding	
3	Factuurverwerking en betaling	
4	Treasury	
5	Personeel	
6	Sociaal domein (Jeugd en Wmo)	
7	Grondexploitatie	
8	Investeringen	

Legenda

Bevinding(en) met hoog risico

Bevinding(en) met matig risico

Bevindingen met laag risico

Geen bevindingen

02 Bijlagen

Bijlage A - Reikwijdte van onze werkzaamheden

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel over de jaarrekening van 2022, teneinde vast te stellen dat deze een getrouw beeld geeft van de financiële positie, met inachtneming van de wettelijke bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

Een jaarrekeningcontrole heeft niet als doel om enige zekerheid te geven over de kwaliteit van de interne organisatie. De jaarrekeningcontrole bestaat uit een combinatie van controlewerkzaamheden, waaronder een risicoanalyse, analytische procedures, detailcontroles en het testen van de interne controle die is gerelateerd aan en relevant is voor de controle. Wij richten ons hierbij alleen op de interne-controleomgeving die relevant is voor ons oordeel over de jaarrekening.

Dit rapport is gebaseerd op onze interim-controle als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2022. Volledigheidshalve merken wij op dat onze analyse en evaluatie is uitgevoerd in het kader van de door uw gemeenschappelijke regeling verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening 2022.

De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen nemen wij de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe en rechtmatige beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing.

Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel omtrent de opzet, het bestaan en de efficiency van de interne beheersing als geheel en bestrijkt deze daarom niet noodzakelijkerwijs alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen.

Daarnaast is onze controle niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Indien wij aangesteld zouden zijn om fraudeonderzoek uit te voeren, zouden wij wellicht additionele bevindingen en observaties hebben gerapporteerd dan die welke nu zijn opgenomen in deze managementletter.

Wij attenderen u erop dat deze rapportage is opgesteld ten behoeve van het management van gemeente West Betuwe en daarom niet zonder onze toestemming aan derden mag worden verstrekt.

Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de “Deloitte organisatie”). DTTL (hierna ook te noemen “Deloitte Global”) haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichten of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteit is aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belasting- en juridische diensten, consulting, financial advisory, and risk advisory diensten aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken, klanten in staat stellen te transformeren en bloeien, en de weg wijzen naar een sterkere economie, een meer rechtvaardige samenleving en een duurzame wereld. Voortbouwend op zijn meer dan 175-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 345.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen. Geen enkele entiteit in de Deloitte organisatie is verantwoordelijk voor enig verlies dat wordt geleden door een persoon die op deze communicatie vertrouwt.

© 2023. Neem voor informatie contact op met Deloitte Nederland.